

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

EXTRA-SMEs
Interreg Europe

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΜΕ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ “EXTRA-
SMEs”.

Βελτίωση πολιτικών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ στις παράκτιες και αγροτικές περιοχές της ΕΕ, όπου η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί κινητήρια δύναμη της περιφερειακής οικονομίας.

Περιεχόμενα

Ακρωνύμια.....	2
Εισαγωγή.....	2
Γενικές Πληροφορίες.....	5
Το έργο EXTRA-SMEs.....	5
Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027	5
Προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027	5
Προτεραιότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2027	6
Στοιχεία Επικοινωνίας.....	8
Πλαίσιο Πολιτικής.....	9
Λεπτομέρειες για τις προβλεπόμενες δράσεις	9
ΔΡΑΣΗ 1: Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης για περιφερειακές ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας	9
Ιστορικό.....	9
Δράση	10
Συμμετέχοντες Φορείς	11
Χρονικό Πλαίσιο.....	11
Έξοδα.....	11
Πηγές Χρηματοδότησης	11
ΔΡΑΣΗ 2: Καινοτόμος Πλατφόρμα για ΜΜΕ Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας.....	12
Ιστορικό.....	12
Δράση	13
Συμμετέχοντες φορείς.....	13
Χρονικό Πλαίσιο.....	14
Έξοδα.....	14
Πηγές Χρηματοδότησης	14
Υπογραφές Φορέων/Οργανισμών.....	15

Ακρωνύμια

ΣΠ: Στόχος Πολιτικής

ΕΠ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

ΠΠ: Περιφερειακό Πρόγραμμα

ΜΜΕ: Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΕΣΠΑ: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

ΥΠΑΑΤ: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Εισαγωγή

Η υδατοκαλλιέργεια υπήρξε ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος υπο-τομέας της αλιείας στην Ελλάδα και θεωρείται ως μία από τις σημαντικότερες δραστηριότητες με ελπίδα για ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας. Η παραγωγή ψαριών εκτροφής υπερέβη τα άγρια αλιεύματα από την αρχή της νέας χιλιετίας.

Σχεδόν το 63% των θαλασσινών που συγκομίζονται στην Ελλάδα προέρχονται από την υδατοκαλλιέργεια και το υπόλοιπο 37% από άγρια αλιεύματα. Η συνολική συγκομιδή θαλασσινών από την υδατοκαλλιέργεια ανήλθε σε 149.975 τόνους, με εκτιμώμενη αξία πρώτης πώλησης 564,6 εκατ. ευρώ (+2% σε όγκο και +5% σε αξία τον τελευταίο χρόνο). Η κατά κεφαλήν κατανάλωση θαλασσινών είναι 19 κιλά/άτομο και η Ελλάδα κατατάσσεται 2η σε όγκο και σε αξία μεταξύ της ΕΕ στην ιχθυοκαλλιέργεια (μετά το Ηνωμένο Βασίλειο).

Σύμφωνα με την τελευταία ετήσια έκθεση του Συνδέσμου Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργειών, που δημοσιεύτηκε το 2021, η κατάσταση του τομέα των υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα έχει ως εξής:

- Το 2019 η συνολική παραγωγή υδατοκαλλιέργειας ανήλθε στους 149.975 τόνους, αξίας 564,6 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 2% ως προς τον όγκο και σχεδόν 5% ως προς την αξία παραγωγής σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
- Το 63% της εγχώριας παραγωγής αλιευτικών προϊόντων προέρχεται από την υδατοκαλλιέργεια και το 37% από την αλιεία.
- Ο κλάδος δημιουργεί 12.000 θέσεις άμεσης και έμμεσης εργασίας κυρίως σε παράκτιες ή απομακρυσμένες περιοχές.
- Τα κύρια είδη εκτροφής είναι τα ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας και τα όστρακα που αποτελούν το 85% και το 15% αντίστοιχα του συνολικού όγκου παραγωγής.
- Το 2019 η παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού ανήλθε σε 120.500 τόνους παρουσιάζοντας αύξηση 3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
- Οι εξαγωγές ελληνικής τσιπούρας και λαβρακιού το 2019 ανήλθαν σε 88.651 τόνους εκ των οποίων το 95% διοχετεύτηκε σε αγορές της Ε.Ε..
- Τα ψάρια και τα αλιευτικά προϊόντα αποτελούν τον πρώτο εξαγωγικό κλάδο ζωικής παραγωγής της χώρας.
- Το 2020 εκτιμάται πως η παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού θα κυμανθεί στους 117.000 τόνους.

Τα κυριότερα ορόσημα του κλάδου για το 2019 ήταν η πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την αναδιάρθρωση του κλάδου και το έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον, το υψηλό ποσοστό εξωστρέφειας, η ανάπτυξη του brand «Ψάρια από την Ελλάδα» και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός

με τρίτες χώρες. Πιο συγκεκριμένα και σε ό,τι αφορά την πρόοδο της αναδιάρθρωσης του κλάδου, η διαδικασία συγχώνευσης και ενοποίησης των μεγαλύτερων εταιρειών του κλάδου προχώρησε περισσότερο καθώς τηρήθηκαν τα διορθωτικά μέτρα που είχαν θέσει οι αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές. Η τελευταία φάση της συμφωνίας εξαγοράς θα ολοκληρωθεί το 2021. Όσον αφορά το δεύτερο ορόσημο και τις συνθήκες της αγοράς, ο όγκος των εξαγωγών αυξήθηκε κατά 4%, επιβεβαιώνοντας τη στρατηγική των ελληνικών εταιρειών για αύξηση της παραγωγής και επέκταση σε νέες αγορές. Το 2019 η Ελληνική Οργάνωση Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας (ΕΛΟΠΥ) ανέπτυξε ένα brand για προϊόντα υδατοκαλλιέργειας καταγωγής Ελλάδας, «Ψάρια από την Ελλάδα».

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του ΥΠΑΑΤ για το 2019, ο συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας στην Ελλάδα ανέρχεται σε 1.007, εκ των οποίων το 84% βρίσκονται σε θαλάσσια ύδατα (822 μονάδες εκτροφής ψαριών και μυδιών), το 9% είναι μονάδες σε εσωτερικά ύδατα (χερσαίες εγκαταστάσεις) και το υπόλοιπο 7% εκτροφές σε υφάλμυρα νερά (λιμνοθάλασσες). Στην παραπάνω ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνονται οι ιχθυογεννητικοί σταθμοί. Υπάρχουν 302 μονάδες θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας, όπου εκτρέφονται κυρίως τσιπούρα και λαβράκι και όσον αφορά τη χωροταξική κατανομή των εκμεταλλεύσεών τους, το 77% αυτών βρίσκονται σε τρεις αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αντιπροσωπεύοντας το 82% της παραγωγής. Αυτές είναι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις των:

1. Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου,
2. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας,
3. Αιγαίου

Σε τοπικό επίπεδο, ο κλάδος έχει παρουσία στις 11 από τις 13 Περιφέρειες της χώρας δημιουργώντας χιλιάδες θέσεις εργασίας. Πρόκειται για τις Περιφερειακές Ενότητες Εύβοιας, Δωδεκανήσου, Αιτωλοακαρνανίας, Κεφαλονιάς, Φθιώτιδας, Θεσπρωτίας, Αττικής, Αργολίδας, Κορίνθου, Χίου και Πρέβεζας, καθώς λειτουργούν τοπικά πάνω από 10 μονάδες.

Η Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου φιλοξενεί 109 φάρμες υδατοκαλλιέργειας, που καλύπτουν συνολικά 2,791 στρέμματα θαλάσσιας έκτασης και αντιπροσωπεύουν το 33% της εγκεκριμένης παραγωγής της χώρας.

Όσον αφορά την απασχόληση στην υδατοκαλλιέργεια, η Ελλάδα έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ε.Ε. Η βιομηχανία απασχολεί άμεσα σχεδόν 4.000 άτομα και έμμεσα περίπου 12.000 εργαζόμενους και επιστημονικό, τεχνικό και διευθυντικό προσωπικό. Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτές οι θέσεις εργασίας δημιουργούνται σε απομακρυσμένες παράκτιες περιοχές συμβάλλοντας σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Η θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια (ψάρια και μύδια) αντιπροσωπεύει το 83% της απασχόλησης στον κλάδο, τα υφάλμυρα νερά το 10% και οι υδατοκαλλιέργειες ενδοχώρας το 7%. Όσον αφορά τη θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια, ο κλάδος δημιουργεί σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας σε δέκα από τις δεκατρείς Περιφέρειες της Ελλάδας.

Ο ελληνικός κλάδος υδατοκαλλιέργειας δεσμεύεται να παρέχει θαλάσσια πρωτεΐνη υψηλής θρεπτικής αξίας, μέσω υπεύθυνων και βιώσιμων λειτουργιών. Βιωσιμότητα σημαίνει δημιουργία αξίας για τους εργαζομένους, για το περιβάλλον και για την κοινωνία, χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Το όραμα για την ανάπτυξη της Ελληνικής υδατοκαλλιέργειας, διαμορφώθηκε αρχικά το 2012 από την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Έρευνας και Καινοτομίας για την Υδατοκαλλιέργεια (EATiP), σε

συνεργασία τον ΣΕΘ και εξειδικεύτηκε αργότερα στο «Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιέργειών στην Ελλάδα, 2014-2020».

Ειδικότερα, η Ελλάδα αναμένεται να διπλασιάσει την παραγωγή της έως το 2030 προκειμένου να καλύψει την αυξανόμενη ζήτηση και να διατηρήσει τη θέση της στην παγκόσμια αγορά. Ο όγκος συγκομιδής αναμένεται να φτάσει σχεδόν τους 220.000 τόνους, αξίας 1 δισ. ευρώ. Ο ρυθμός εξαγωγών θα ενισχυθεί περαιτέρω (85% - 90%) καθώς οι εξαγωγές αναμένεται να ξεπεράσουν τους 170.000 τόνους ετησίως. Υπολογίζεται ότι αυτό θα δημιουργήσει έως και 3.000 νέες θέσεις εργασίας σε άμεση απασχόληση και πολλές άλλες σε συναφείς δραστηριότητες.

Ωστόσο, την περίοδο 2012–2016, λόγω της οικονομικής κρίσης στη χώρα και της συνεχιζόμενης διαδικασίας αναδιάρθρωσης των μεγαλύτερων εταιρειών, η στρατηγική ανάπτυξης αναθεωρήθηκε, εστιάζοντας στη σταθεροποίηση του κλάδου και στη βελτίωση της κερδοφορίας και όχι στην αύξηση της παραγωγής. Σύμφωνα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη της Υδατοκαλλιέργειας 2014-2020, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης έχει αναθεωρηθεί, με βάση τις τάσεις της παραγωγής. Ο κλάδος προβλέπεται να αναπτυχθεί περαιτέρω το 2021.

Γενικές Πληροφορίες

Το έργο EXTRA-SMEs

Το EXTRA-SMEs συγκεντρώνει 8 περιφέρειες από 7 χώρες, για να επιτύχει την επέκταση των αγροτικών και παράκτιων ΜΜΕ σε ευρύτερες αγορές για την προώθηση των προϊόντων τους, μέσω απλούστερων και βελτιωμένων διοικητικών διαδικασιών και καινοτόμων τεχνολογιών. Περισσότερο από το 90% των επιχειρήσεων στις περιοχές του EXTRA-SMEs είναι ΜΜΕ της ενδοχώρας και των παράκτιων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην, και γύρω από την, αλυσίδα αξίας της υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Κατά μήκος της αλυσίδας, αυτοί οι οικονομικοί φορείς αντιμετωπίζουν συστηματικές αδυναμίες στην πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και στην εξαγωγή των προϊόντων τους. Για το σκοπό αυτό, το EXTRA-SMEs θα υποστηρίξει τις δημόσιες αρχές να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να ανταλλάξουν εμπειρίες σε θέματα α) διοικητικής απλούστευσης, β) επέκτασης σε νέες αγορές, γ) καινοτόμων λύσεων προϊόντων προστιθέμενης αξίας, δ) αύξησης των δεξιοτήτων του προσωπικού και ε) επίλυσης συγκρούσεων συμφερόντων των ενδιαφερομένων. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου είναι:

- ✓ Αυξημένη ικανότητα 200 υπαλλήλων των δημόσιων διοικήσεων, για αποτελεσματική στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- ✓ Ξεκλείδωμα 14 εκατομμυρίων ευρώ για την υποστήριξη έργων εκσυγχρονισμού του ευρύτερου δικτύου ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας.
- ✓ Αυξημένη ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη σχέσεων στον ευρύτερο τομέα της υδατοκαλλιέργειας, του εργατικού δυναμικού και των πολιτών, για την υποστήριξη μέτρων που θα οδηγήσουν στην εξωτερίκευση των ΜΜΕ που λειτουργούν μόνο σε τοπικό επίπεδο (εμπλοκή 1000 και πάνω ατόμων).

Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027

Προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027

Κατά την περίοδο 2021-2027, η πολιτική συνοχής της ΕΕ έθεσε λιγότερος, πιο συγκεκριμένους στόχους πολιτικής που στηρίζουν την ανάπτυξη για την περίοδο 2021-2027. Οι στόχοι είναι:

1. μια πιο **ανταγωνιστική** και **εξυπνότερη** Ευρώπη, μέσω της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης, του οικονομικού μετασχηματισμού και της στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
2. μια πιο **πράσινη** Ευρώπη, χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που εφαρμόζει τη συμφωνία του Παρισιού και επενδύει στην ενεργειακή μετάβαση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής
3. μια πιο **συνδεδεμένη** Ευρώπη, με στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και ψηφιακά δίκτυα
4. μια πιο **κοινωνική** Ευρώπη, χωρίς αποκλεισμούς, που υλοποιεί τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στηρίζει την ποιοτική απασχόληση, την εκπαίδευση, τις δεξιότητες, την κοινωνική ένταξη και την ίση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη
5. μια Ευρώπη πιο **κοντά στους πολίτες**, με τη στήριξη των αναπτυξιακών στρατηγικών που καταρτίζονται σε τοπικό επίπεδο και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε όλη την ΕΕ.

Προτεραιότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2027

Σε εθνικό επίπεδο, οι προτεραιότητες που τέθηκαν, και βασίζονται στους παραπάνω στόχους πολιτικής της ΕΕ, είναι οι ακόλουθες:

ΣΠ1: «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού».

Κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας (δηλαδή της σχετικής συμμετοχής των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν) καθώς και η στενότερη σύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. Η στροφή της οικονομίας προς αυτή την κατεύθυνση θα πραγματοποιηθεί με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας.

ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη μέσω της προώθησης της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων».

Οι κύριες επιλογές πολιτικής στον τομέα της ενέργειας αφορούν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς, την προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης, τη χρήση ΑΠΕ για θέρμανση/ψύξη, την μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας, την ενίσχυση διασυνδεδεμένων έργων διασύνδεσης, την αναβάθμιση δικτύων μεταφοράς και διανομής, την ανάπτυξη κέντρων ενεργειακού ελέγχου και «έξυπνων» ενεργειακών συστημάτων και αποθήκευση σε τοπικό επίπεδο, την προώθηση πρακτικών αλιείας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

ΣΠ3 «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ».

Στοχεύοντας στον οικονομικό/ ψηφιακό μετασχηματισμό ενισχύεται η συνδεσιμότητα με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων και στηρίζεται η ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών.

ΣΠ4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων».

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά.

ΣΠ5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών».

Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με την αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και ΤΑΠΤοΚ θα εφαρμοστούν σε περιοχές που θα πληρούν κατ' ελάχιστο τα κριτήρια που θα προσδιοριστούν από τις εθνικές αρχές και θα αναφερθούν στα Προγράμματα.

Το ΠΠ Πελοποννήσος 2021-2027 προβλέπεται να καλύψει εστιασμένες ανάγκες και προκλήσεις της Περιφέρειας σε ένα ευρύ πεδίο πολιτικών όλων των Στόχων Πολιτικής της ΕΕ, με τις λοιπές

ανάγκες και προκλήσεις της Περιφέρειας να ικανοποιούνται με τη συνδρομή των επτά Τομεακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ (Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία, Ψηφιακός Μετασχηματισμός, Περιβάλλον – Ενέργεια – Κλιματική Αλλαγή, Υποδομές Μεταφορών, Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, Πολιτικής Προστασίας, Αλιείας και Θάλασσας), των Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας και της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, καθώς και του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027 (η Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι μία από τις πέντε επιλέξιμες Περιφέρειες της χώρας).

Οι συνολικοί πόροι που κατανέμονται στο ΠΠ Πελοπόννησος 2021-2027 ανέρχονται στα €388,17εκ., προϋπολογισμός αυξημένος κατά 1,5 φορές σε σχέση με το τρέχον Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Πελοποννήσου 2014-2020.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2027 βρισκόταν σε διαδικασίες ανοιχτής διαβούλευσης (μέχρι τις 07/06/2021), όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, οι πολίτες της Περιφέρειας Πελοποννήσου και όχι μόνο, μπορούσαν να καταθέσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους. Μετά την αποδελτίωση των απόψεων των συμμετεχόντων, τα αποτελέσματα της διαβούλευσης θα ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση των επίσημων θέσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου που θα σταλούν στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στοιχεία Επικοινωνίας

Έργο	Βελτίωση πολιτικών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ στις παράκτιες και αγροτικές περιοχές της ΕΕ, όπου η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί κινητήρια δύναμη της περιφερειακής οικονομίας – EXTRA-SMEs
Οργανισμός-Εταίρος	Περιφέρεια Πελοποννήσου
Χώρα	Ελλάδα
Περιοχή NUTS2	Πελοπόννησος
Υπεύθυνος Επικοινωνίας	Λαμπροπούλου Ιωάννα
Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου	ilampropoulou@mou.gr
Τηλέφωνο	+30 2713601380

Πλαίσιο Πολιτικής

Το Σχέδιο Δράσης επιχειρεί να επηρεάσει:	Το Πρόγραμμα Επένδυσης για Ανάπτυξη και Εργασία
Όνομα του μέσου πολιτικής στο οποίο απευθύνεται:	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου 2021-2027

Λεπτομέρειες για τις προβλεπόμενες δράσεις

ΔΡΑΣΗ 1: Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης για περιφερειακές ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας

Ιστορικό

Στη δραστηριότητα Α1.1 «Συγκριτική ανάλυση των ρυθμιστικών πλαισίων που ισχύουν για την αδειοδότηση και τη λειτουργία των οικονομικών φορέων EXTRA-SMEs», όλοι οι εταίροι συγκέντρωσαν δεδομένα των περιοχών τους σχετικά με τις τρέχουσες πρακτικές / υπάρχοντα πλαίσια των διαδικασιών αδειοδότησης και την οικονομική λειτουργία των φορέων EXTRA-SMEs. Δύο από τις συστάσεις που προέκυψαν από αυτή την ανάλυση δεδομένων αφορούσαν στην:

- Επιχειρηματικότητα – πώς συνιστάται η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και σταθερού πλαισίου χρηματοοικονομικής στήριξης για την προσέλκυση επενδυτών και το άνοιγμα προς την οικονομική ανάπτυξη
- Διεθνοποίηση - θα πρέπει να συζητηθεί η βέλτιστη πιθανή χρήση της χρηματοδότησης και η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος πλαισίου.

Με βάση τα αποτελέσματα Α1.4 «Εκθεση σχετικά με τους παράγοντες που εμποδίζουν τη διεθνοποίηση και την εξωστρέφεια των EXTRA-SMEs», οι προσπάθειες πρέπει να κατευθυνθούν προς την καινοτομία και τη διαφοροποίηση των προϊόντων. Οι ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας ενδέχεται να ωφεληθούν από τη διάθεση περισσότερων πόρων για την παραγωγή αγαθών υψηλότερης αξίας. Οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να επικεντρωθούν στην ανάπτυξη προγραμμάτων και διαδικασιών υποστήριξης, με στόχο να βοηθήσουν τις ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφειά τους. Οι αρχές πρέπει να αναπτύξουν στρατηγικές επικοινωνίας για τις υπάρχουσες υποστηρικτικές τους δραστηριότητες, προκειμένου να αυξήσουν την προβολή των προγραμμάτων και την προσβασιμότητα σε διαδικασίες που μπορεί να είναι πολύ περίπλοκες για τους νεοεισερχόμενους στο χώρο των διεθνών εμπορικών δραστηριοτήτων. Οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας μπορούν να επωφεληθούν περαιτέρω από τη λήψη υποστήριξης πληροφοριών αγοράς για να αποκτήσουν μια αντικειμενική και βασισμένη σε δεδομένα, εικόνα της δυναμικής στις αγορές-στόχους.

Συνδυάζοντας αυτά τα πολύτιμα διδάγματα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα δημιουργήσει ένα Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης, το οποίο θα ενσωματωθεί στο ΕΠ Πελοποννήσου 2021-2027 και θα θέσει ένα σαφές πλαίσιο δράσεων που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, βοηθώντας τις ΜΜΕ

υδατοκαλλιέργειας να αυξήσουν την ικανότητα και την ανταγωνιστικότητά τους, ενώ παράλληλα τις ωθεί στην εξωστρέφεια.

Δράση

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα δημιουργήσει ένα Σχέδιο για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της παραγωγής, της αξίας, της εξωστρέφειας και της απασχόλησης στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας. Το Σχέδιο θα επικεντρωθεί κυρίως στην κλιμάκωση των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους, τη διαφοροποίηση σε νέα είδη, τη μεγαλύτερη εκτροφή υποχρησιμοποιούμενων ειδών και την προώθηση της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στη διαφοροποίηση της υδατοκαλλιέργειας προς μεθόδους με σημαντική εμπορική απόδοση. Το Σχέδιο θα ενσωματωθεί στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2021-2027, στο πλαίσιο του οποίου η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα προβεί σε ανοιχτές προσκλήσεις για χρηματοδότηση ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας για την προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επεξεργασίας αυτά τα προϊόντα.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου προτείνει τις ακόλουθες ενέργειες που σχετίζονται με αυτό το Σχέδιο και θα μπορούν να προχωρήσουν με την υποστήριξη αυτού του Σχεδίου:

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των υδατοκαλλιεργειών.

- ίδρυση νέων ή επέκταση και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας, εκκολαπτηρίων ιχθύων και εκκολαπτηρίων οστρακοειδών και καρκινοειδών
- ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγή, τόσο σε προϊόντα όσο και σε διαδικασίες
- εισαγωγή νέων ειδών

Προώθηση βιώσιμων πρακτικών και δράσεων υδατοκαλλιέργειας για την προστασία του περιβάλλοντος.

- ενεργειακή απόδοση
- μείωση της χρήσης πλαστικών
- προώθηση μοντέλων παραγωγής κυκλικής οικονομίας
- εξορθολογισμός της χρήσης του νερού
- αποτελεσματικότητα διαχείρισης απορριμμάτων

Βελτίωση των συνθηκών προώθησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων και υδατοκαλλιέργειας

- ενίσχυση της εμπορευματικής αξίας των προϊόντων αλιείας και των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας
- διαδικασίες προώθησης ποιότητας και προστιθέμενης αξίας (πιστοποίηση, αναβάθμιση συσκευασίας και παρουσίασης των προϊόντων, υιοθέτηση ετικετών ποιότητας, ιχνηλασιμότητα και μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος ως εργαλεία προώθησης).

Παρακίνηση των επενδύσεων στη μεταποίηση αλιευτικών προϊόντων και υδατοκαλλιέργειας.

- νέα προϊόντα
- νέες διαδικασίες διαχείρισης, οργάνωσης και παραγωγής
- κεφαλαιοποίηση των υποπροϊόντων

- αξιοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικών συστάδων επιχειρήσεων.

- δημιουργία οικονομιών κλίμακας
- μείωση του κόστους λειτουργίας των επιχειρήσεων ή/και του κόστους επεξεργασίας ή/και προώθησης των προϊόντων και τη διεύρυνση της αγοράς στόχου

Οι δράσεις που περιγράφονται παραπάνω, είναι σε πλήρη συμφωνία με το Σχέδιο Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 του Ελληνικού Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Συμμετέχοντες Φορείς

- ✓ Δημόσιοι Φορείς
- ✓ ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας
- ✓ Συλλογικοί φορείς (σύλλογοι, οργανισμοί, clusters, συμπράξεις)
- ✓ Πάροχοι υπηρεσιών συμβουλευτικής, εκπαίδευσης και κατάρτισης
- ✓ Φορέας Διαχείρισης Ταμείου Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Μεταποίησης
- ✓ Διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Ναυτιλίας
- ✓ Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Χρονικό Πλαίσιο

Οκτώβριος 2021 – Μάιος 2022

Έξοδα

Οι συνολικοί προϋπολογισμοί ανά Περιφερειακά και Τομεακά Προγράμματα 2021-2027 δεν έχουν καταναμηθεί ακόμη.

Πηγές Χρηματοδότησης

- Ταμείο Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Μεταποίησης (θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027)
- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2027 (και/ή υπολειπόμενα κονδύλια ΠΕΠ 2014-2021)

ΔΡΑΣΗ 2: Καινοτόμος Πλατφόρμα για ΜΜΕ Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας

Ιστορικό

Τα αποτελέσματα της δραστηριότητας Α1.2 «Έκθεση για τις περιφερειακές συνθήκες και τάσεις για την ανάπτυξη νέων προϊόντων», έδειξαν ότι τα μέτρα για τις διοικητικές διαδικασίες που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια αποτελούν προϋπόθεση για την τόνωση της ανάπτυξης και της εξωστρέφειας του κλάδου. Είναι σημαντικό οι πολιτικές για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της διεθνοποίησης των αλυσίδων αξίας της υδατοκαλλιέργειας να περιλαμβάνουν -εκτός από τη χρηματοδότηση- εκπαίδευση, διαβούλευση και διεθνή δικτύωση. Οι σχετικοί φορείς θα πρέπει να επικεντρωθούν στην πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες επέκτασης και η ανάπτυξη συνεργειών μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση σε νέες γνώσεις, δεξιότητες, εξειδίκευση και πόρους.

Η ανάπτυξη πλήρως λειτουργικών δικτύων γνώσης, μέσω δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και ευαισθητοποίησης, μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της καινοτομίας, στη μείωση του κόστους συναλλαγών, στη διάχυση της γνώσης και στην προαγωγή της πράσινης καινοτομίας σε τομείς όπου οι ετικέτες της αγοράς δεν λειτουργούν αποτελεσματικά.

Μία από τις καλές πρακτικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της δραστηριότητας Α1.3 «Βελτίωση πολιτικών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ στην ΕΕ» ήταν η περίπτωση του Κέντρου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υδατοκαλλιέργειας για να βοηθήσει τους ιχθυοκαλλιεργητές σε νομικά και τεχνικά θέματα, στη Ρουμανία. Το Research and Development Station Nucet είναι ένα ερευνητικό ινστιτούτο που υποστηρίζει τη ρουμανική βιομηχανία υδατοκαλλιέργειας και τους ιχθυοκαλλιεργητές. Η έναρξη λειτουργίας ενός Κέντρου για συμβουλές σε υδατοκαλλιεργητές βασίστηκε στην ανάγκη δημιουργίας ενός επίσημου μηχανισμού που θα επέτρεπε τη μεταφορά τεχνολογίας στους ιχθυοκαλλιεργητές και να τους βοηθήσει να διασφαλίσουν ότι οι δράσεις τους συμμορφώνονται με όλη τη σχετική νομοθεσία, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Με τη δημιουργία του Κέντρου, ο αριθμός των αιτημάτων για συμβουλές από ιχθυοκαλλιεργητές, έφτασε τις 150 το χρόνο. Οι αιτήσεις αφορούσαν στη δειγματοληψία νερού, αλλά και στις συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τις διαδικασίες αδειοδότησης. Άλλα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από το Κέντρο ήταν οι:

- αυξημένη ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ που σχετίζονται με την υδατοκαλλιέργεια,
- ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης,
- καινοτομία και μεταφορά γνώσης και η
- προώθηση της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας.

Κατά τη δραστηριότητα Α3.1 «Εργαστήριο για την υιοθέτηση απλουστευμένων διοικητικών διαδικασιών», εντοπίστηκαν οι ανάγκες για αναθεωρήσεις των πλαισίων διακυβέρνησης στις συνεργαζόμενες χώρες, όπως παρουσιάστηκαν στο Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιό τους που αναπτύχθηκε το 2014-2015. Για την Ελλάδα, ορισμένες από τις αναγκαίες αναθεωρήσεις που εντοπίστηκαν ήταν οι ακόλουθες:

- Ίδρυση Εθνικού Συμβουλίου Υδατοκαλλιέργειας.
- Έκδοση εγχειριδίου για τη διάδοση πληροφοριών αδειοδότησης (διαδικασίες, απαιτούμενα έγγραφα κ.λπ.)
- Διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό της διοίκησης για τις διαδικασίες.

Με έμπνευση το Κέντρο, πρόθυμη να θεσπίσει μέτρα για τις διοικητικές διαδικασίες και να αντιμετωπίσει τις συγκεκριμένες ανάγκες της ελληνικής επικράτειας, η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα δημιουργήσει μια Καινοτόμο Πλατφόρμα για Αλιεία, Υδατοκαλλιέργειες και Θαλάσσιες ΜΜΕ. Οι κύριοι στόχοι της πλατφόρμας θα είναι παρόμοιοι με εκείνους του Κέντρου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υδατοκαλλιέργειας στη Ρουμανία και θα θέσουν τη βάση για έναν ισχυρότερο, πιο ανταγωνιστικό τομέα υδατοκαλλιέργειας, έτοιμο να ανταποκριθεί στις ανάγκες των διεθνών αγορών.

Δράση

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου είχε ήδη δώσει έμφαση στην ενίσχυση της ίδρυσης / εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εστιάζοντας στην καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, στο προηγούμενο ΠΕΠ 2014-2020.

Αξιοποιώντας αυτή την εμπειρία, η Περιφέρεια Πελοποννήσου, στο πλαίσιο του έργου EXTRA-SMEs, θα δημιουργήσει μια πλατφόρμα ψηφιακής καινοτομίας που θα απευθύνεται στις ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας και τους σχετικούς φορείς.

Η Καινοτόμος Πλατφόρμα για ΜΜΕ Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θαλάσσιας, θα καλύπτει μια σειρά από υπηρεσίες όπως:

- Παροχή πρόσβασης στους χρήστες σε πολυάριθμες μελέτες και έρευνες για καινοτόμα προγράμματα υδατοκαλλιέργειας (όπως η υπηρεσία καλών πρακτικών του Policy Learning Platform).
- Παροχή υπηρεσιών κατάρτισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού για την ενίσχυση της ικανότητας των ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας να διαχειρίζονται τεχνολογία και καινοτομία (οι υπηρεσίες εκπαίδευσης/ανάπτυξης θα μπορούσαν να είναι με τη μορφή βίντεο, τηλεφωνικών/διαδικτυακών συναντήσεων, οργάνωσης εκδηλώσεων πλατφόρμας).
- Ανάπτυξη επιχειρηματικών δεσμών, δημιουργία συνεργειών μεταξύ ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας, προώθηση της τεχνολογικής συνεργασίας.
- Βοήθεια στις ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας σε θέματα που σχετίζονται με το μάρκετινγκ (π.χ. παραγωγή διαφημιστικού και διαφημιστικού υλικού).
- Παροχή πρακτικών πληροφοριών και ειδήσεων σχετικά με τις ευκαιρίες της αγοράς και την εθνική νομοθεσία.
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής σε ερευνητικά έργα και διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων.

Επιπλέον, η Καινοτόμος Πλατφόρμα για ΜΜΕ Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θαλάσσιας θα έχει άμεση σύνδεση με τη Δράση 1. Οι χρήστες θα μπορούν να βρουν όλες τις νέες προσκλήσεις χρηματοδότησης, με λεπτομερείς πληροφορίες για την επιλεξιμότητά τους, τα κριτήρια, κ.λπ. και με τη δυνατότητα να υποβάλουν απευθείας τις αιτήσεις τους μέσω του συστήματος της πλατφόρμας.

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες θα δημιουργήσουν μια νέα δυναμική στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας σε περιφερειακό και, ίσως, εθνικό επίπεδο.

Συμμετέχοντες φορείς

- ✓ Ερευνητικά Ινστιτούτα και Εθνικά Πανεπιστήμια
- ✓ Δημόσιοι φορείς
- ✓ ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας
- ✓ Συλλογικοί φορείς (σύλλογοι, οργανισμοί, clusters, συμπράξεις)
- ✓ Πάροχοι υπηρεσιών συμβουλευτικής, εκπαίδευσης και κατάρτισης

- ✓ Φορέας Διαχείρισης Ταμείου Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Μεταποίησης
- ✓ Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Ναυτιλίας
- ✓ Ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- ✓ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)
- ✓ ΕΛΚΕΘΕ – Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών

Χρονικό Πλαίσιο

Οκτώβριος 2021 – Μάιος 2022

Έξοδα

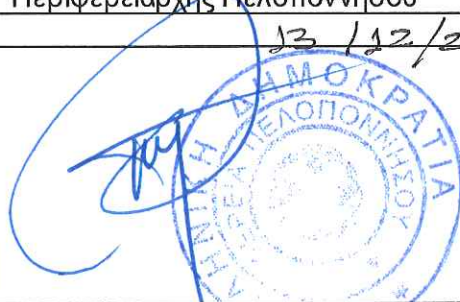
Οι συνολικοί προϋπολογισμοί ανά Περιφερειακά και Τομεακά Προγράμματα 2021-2027 δεν έχουν κατανεμηθεί ακόμη.

Πηγές Χρηματοδότησης

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027
- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2027 (και/ή υπολειπόμενα κονδύλια ΠΕΠ 2014-2021)

Υπογραφές Φορέων/Οργανισμών

Οι παρακάτω οργανισμοί συμφωνούν να υποστηρίξουν και να προωθήσουν την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται παραπάνω. Ο υπογράφων επιβεβαιώνει ότι διαθέτει την απαιτούμενη εξουσιοδότηση και ότι η διαδικασία έγκρισης που απαιτείται από τον οργανισμό έχει ολοκληρωθεί με επιτυχία.

Όνομα Οργανισμού:	Περιφέρεια Πελοποννήσου
Όνομα Νόμιμου Εκπροσώπου:	Παναγιώτης Νίκας
Θέση:	Περιφερειάρχης Πελοποννήσου
Ημερομηνία:	13/12/2023
Υπογραφή:	

Όνομα Οργανισμού:	
Όνομα Νόμιμου Εκπροσώπου:	
Θέση:	
Ημερομηνία:	
Υπογραφή:	

Όνομα Οργανισμού:	
Όνομα Νόμιμου Εκπροσώπου:	
Θέση:	
Ημερομηνία:	
Υπογραφή:	